

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

**Toledo, Francisco de
Coloniæ Agrippinæ**

84. De simonia, quid sit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

corum, qui multis hinc inde se onerant pensionibus; cum, unde viuere possint pro conditione sua, habeant; & quod peius est, nulla adest causa, propter quam, vel vnā possint habere: quibus vix potest persuaderi, vt vel minimam pensionem à se expellant, sed morte coguntur malè possessa, & retenta dimittere.

De Simonia, quid sit.

CAPVT LXXXIV.

INter ea, quæ de simonia tractanda occurrunt, id primum est quid sit. Videtur autem sic posse describi. Simonia est *studiosa voluntas, contractandi pretio, rem spiritualem*. Sunt in hac definitione quatuor partes.

Prima est, *studiosa voluntas*, id est, actus voluntatis, seu volitio libera & deliberata: non enim peccatum consistit, nisi in voluntate libera, tunc autem volitio libera dicitur, cum in manu hominis est, se cohibere à tali volitione. Hac parte prima vitur S. Thom. 2. 2. qu. 100. & alij communiter in definitione simoniæ.

Secunda est, *contractandi*. Per contractare, significamus quemcumque contractum, in quo pretium intercedit, siue sit emptio, siue venditio, siue locatio, siue permutatio, siue alius huiusmodi contractus: simonia enim in tali contractione consistit.

Tertia est, *rem spiritualem*. Contractare rem spiritualem, putà, emere, vendere, locare, permutare, simonia est. Dices, quæ res vocatur spiritualis? Dico vniuersaliter, omnem illam rem vocari spiritualem in præsentia, quæ à Deo, vt est auctor gratiæ, procedit, vel ad Deum, vt est auctor gratiæ, ordinatur. Explico, fides docet, Deum esse creatorem & Saluatorem, ea, quæ ad creationem pertinent, vt omnes hæc res sensibiles, & creaturæ omnes, secundum proprium suum esse, & proprietates, dicuntur pertinere ad Deum, vt est auctor naturæ; Ea verò, quæ ad Deum pertinent, vt est hominum & Angelorum etià Saluator, qui creaturam rationalem ad suum finem supernaturalem producit, dicuntur pendere ab ipso, vt est auctor gratiæ, & dicuntur res spirituales. Huiusmodi autem sunt in quadruplici differentia.

Quædam dicuntur res spirituales essentialiter, quales sunt

virtu

virtutes, & dona supernaturalia, quæ vi naturæ non possunt obtineri, vt Fides, Spes, Charitas, gratia, & alia huiusmodi.

Quædam dicuntur spirituales causaliter, quia sunt causa rerum prædictarum, vt septem sacramenta Ecclesiæ, ad quæ reducuntur alia sacramenta, vt aqua benedicta, Catechismus, Exorcismus, Chrismatis confectio.

Quædam dicuntur spirituales effectualiter, quia sunt operationes ex aliqua spiritali potestate procedentes, vel operationes ad Deum ordinatæ, vt concionari, cantare in choro, sepelire mortuos, dispensare in voto, matrimonio & alijs excommunicare, & ab excommunicatione absolueri, & alia huiusmodi.

Quædam tandem sunt spirituales res ex annexione, quæ sunt in duplici differentia.

Quædam quæ ad officium spiritali ordinantur, vel ex spiritali ordinatione dependent, vt beneficia omnia Ecclesiastica. Ius enim percipiendi fructus annexum est ordini & dignitati spiritali, & ad diuinum officium ordinatur.

Quædam quæ præparatoria sunt ad spiritalia, vt vasa sacra, vestes, candelæ benedictæ, campanæ, templa, & huiusmodi alia. Omnia hæc quatuor sub genere rei spiritalis concluduntur, & contractare ista, ad simoniam pertinet.

Quarta pars est, *pretio*: debet enim intercedere pretium in simonia; & vbi deest ratio pretij, non est simonia: vnde attendentè considerandum est, quòd, quamuis detur aliquis pecuniam, nisi detur vel accipiatur pro pretio rei spiritalis, simonia non est.

Pretium autem hoc communiter solet à doctoribus distinguere in tria; & sumpta est dist. 1. q. 3. can. Saluator.

Est pretium muneris, putà, pecunia, vel res pecunia æstimabilis.

Est pretium linguæ, putà, laus vel vituperium, quæ aliquando sunt præcia, cum æstimantur pecunia: vt, si quis conueniat cum aliquo se daturum beneficium, si ipsum laudet coram alijs, vel inimicum aliquem vituperet, tunc est pretium & simonia.

Est etiam pretium obsequij, cum quis inferuit alicui in ministerijs temporalibus pro retributione; vt œconomus, vel alij huiusmodi ministri. Vbi ergo aliquod horum pretium intercedit, & tamquam pretium pro spiritali re simonia est. Hinc patet quid sit simonia. Dicta autem est simonia à Simone

Mago,

Mago, primo auctore huius peccati in lege Evangelica, cuius fit mentio Actuum 8. qui, ut habetur 1. quæst. 3. can. Saluator, voluit emere donum Spiritus sancti, id est virtutem miraculorum, ut idem posset vendere alijs cum lucro. Ab hoc ergo qui rem spiritualem vendere vel emere præsumit, simoniacus dicitur.

Quale peccatum sit simonia.

CAPUT LXXXV.

Simonia ex genere suo mortale peccatum est, contra religionem. Ex triplici autem capite peccat simoniacus.

Primò, quia vendit quod non est veniale: res enim spiritualis vel minima omnem excedit pecuniam & rem temporalem: unde tali pretio non est venialis.

Secundò, quia vendit quod suum non est; nam 1. Corinth. 4. homo dispensator est rerum spiritualium, non dominus; qui ergo vendit rem spiritualem, alienam rem vendit.

Tertiò, quia facit contra originem rei spiritualis; gratis enim huiusmodi dona accepit homo, gratis ergo debet dare, non pretio. Est autem simonia prohibita iure diuino & naturali, & canonico. Iure diuino, ex illo Matth. 7. *Gratis accepistis, gratis date.* Act. 8. *pecunia tua tecum sit in perditionem.* Et in veteri testamento prohibita erat, ut patet de illo Giezi. qui lepram contraxit, quia pretium à Naaman exegit 4. Reg. 5. Est etiam iure naturali prohibita; nam quamuis res spiritualis sit supernaturalis, quia tamen est non venalis, simoniacus contra naturam peccat, cum vendit quod veniale non est. Est etiã prohibita iure Canonico, ut patet 1. q. 3. per totam, & in multis alijs canonibus. Notandum est tamen aliquas esse simonias, quæ non sunt prohibita, nisi iure canonico, quando res non sunt omnino spirituales, vel non est verum pretium, tunc ex se simonia non est, nisi quia prohibita est à Papa. Et hoc modo permutare beneficium beneficio, absque licentia Pontificis esset simonia, quia prohibetur cap. quæsitum. de rerum permuta. Rursus 5. qu. 3. can. saluator, prohibebatur vendere officium œconomi Ecclesiæ; & esset simonia vendere, non tamẽ ex se, quia illud temporale officium est. Hoc modo, puo, esset simonia, vende. e pensiones sine facultate Papæ, quia consue-

tudo